

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Pavlíny Vrkočové v právní věci žalobců: **a) K. A. Y., b) J. J.**, oba zast. JUDr. Jiřím Trnkou, advokátem, se sídlem V. Talicha 1807/14, České Budějovice, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 1. 2017, č. j. 50 A 26/2016 - 86,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 1. 8. 2016, č. j. MV-41862-4/SO-2016 (dále též „napadené rozhodnutí“), změnila podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 1. 2016, č. j. OAM-12054-46/PP-2014, ve výrokové části takto: „*žádost pana K. A. Y., narozeného X, státní příslušnost X, na území České republiky hlášeného na adrese J. B. X/X, X Č. B., o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky ze dne 3. 9. 2014 se zamítá podle § 87e odst. 1 v návaznosti na § 87d odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb.*“ Žalobci se odvoláním domáhali zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 1. 2016, č. j. OAM-12054-46/PP-2014, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU (dále též „žádost“) podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. b), resp. podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 203/2015 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 25. 1. 2017, č. j. 50 A 26/2016 - 86, žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl. Podle krajského soudu žalobci neosvětlili, na základě jakých skutkových a právních důvodů považují provedené dokazování v rozporu se zákonem. Krajský soud zmíněnou námitku přezkoumal v obecné rovině a neshledal v postupu žalované rozpor se zákonem. Dále doplnil, že se žalovaná vypořádala se všemi námitkami uvedenými v odvolání.

Krajský soud se neztotožnil s námitkou nesprávného zhodnocení skutkového stavu žalovanou a doplnil, že rozhodnutí žalované není v rozporu s výkladem směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. 4. 2004, č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice“). Krajský soud upozornil, že žalobce spáchal nejen trestný čin, ale dopustil se i řady dalších protiprávních jednání, a dovedil, že se v případě spáchaného trestného činu jednoznačně nejednalo o ojedinělý exces. Nelze také hovořit o zveličování protiprávního jednání žalobce, neboť ten svým jednáním dával opakovaně najevo neochotu české právní normy respektovat a nepochybně závažně narušil veřejný pořádek. Krajský soud konstatoval, že se správní orgány nedopustily nesprávného výkladu § 87d odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Naopak žaloba nesprávně citovala uvedené ustanovení, neboť namísto zákonného znění „...*by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek*“ uvedla rozhodné sloveso v přítomnosti „*závažným způsobem narušuje veřejný pořádek*“, přičemž následná argumentace vycházela z této pozměněné citace a tím nesprávně posunula celý význam tohoto ustanovení.

Krajský soud dále odmítl tvrzení žalobce, kterým bagatelizuje spáchaný trestný čin, zejména pokud uvedl, že jej nelze označit za zvlášť závažný. Správním orgánům je nutno ponechat v tomto ohledu prostor pro správní uvážení a žalovaná v souladu se zákonem ohodnotila jednání žalobce ve vztahu k narušení veřejného pořádku jako „závažný trestný čin“. Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou spočívající v absenci hodnocení osoby žalobce po dobu jeho pobytu na území ČR. Žalovaná naopak precizně popsala pobyt žalobce na území ČR od jeho vstupu, přes neúspěšnou žádost o azyl, až po sňatek s žalobkyní a vyvodila z něj odpovídající důsledky.

Krajský soud nepřijal námitku žalobce, že se kromě odsouzení za přečin nebezpečného vyhrožování nedopustil žádného narušení veřejného pořádku, natož natolik závažného, aby takové jednání bylo způsobilé naplnit skutkovou podstatu § 87d odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle krajského soudu žalovaná zjistila skutečnosti poukazující na existenci individuálního chování, jež zakládá aktuální ohrožení veřejného pořádku. S jejími závěry se krajský soud ztotožnil a uzavřel, že okolnosti případu a předchozí chování žalobce svědčí o jeho sklonu jednat stejným způsobem i v budoucnu, přičemž zdůraznil, že se žalobce protiprávního jednání dopouštěl opakovaně, vědomě, své jednání bagatelizoval a odmítal jej přijmout.

Podle krajského soudu se správní orgány dostatečně zabývaly i posouzením zásahu do rodinného a soukromého života žalobce. V této souvislosti krajský soud podotkl, že právo na respektování soukromého a rodinného života nezakládá automatickou povinnost státu umožnit žalobcům rodinný život na svém území, neboť již v době uzavření manželství si museli být vědomi, že žalobci za určitých okolností nemusí být umožněn pobyt na území ČR. Krajský soud vyhodnotil, že vzhledem k žalobcově neúctě k žalobkyni, jeho hrubému a násilnému chování, kdy žalobkyně měla obavy o svůj a synův život, nedošlo v projednávané věci k nepřiměřenému zásahu do práva na rodinný život.

pokračování

Proti tomuto rozsudku podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) včasnou kasační stížnost. V ní namítli, že žalovaná postavila své rozhodnutí na názoru, že stěžovatel spáchal na území ČR trestný čin, čímž byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti stěžovatele podle § 87d odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí žalované postrádá dostatečné odůvodnění a rozhodnutí krajského soudu jej nepřipustně nahrazuje. Dále stěžovatelé napadli tvrzení krajského soudu, že „*sama právní kvalifikace trestného činu, za který byl žalobce (stěžovatel) odsouzen, dostatečně vypovídá o závažnosti žalobcem spáchaného protiprávního jednání*“. V souvislosti s hodnocením závažnosti spáchaného trestného činu se stěžovatelé neztotožnili se závěry žalované učiněnými ve vztahu k ohrožení veřejného pořádku. Zdůraznili, že skutečnosti uváděné žalovanou nezakládají závěr o závažném ohrožení veřejného pořádku (příp. jeho potencialitě). Poukázali na skutečnost, že téměř veškeré zásahy Policie ČR se vztahovaly ke skutku, pro který byl stěžovatel následně odsouzen, proto se nemohlo jednat o páčání další trestné činnosti. Stěžovatelé uvedli, že rozhodnutí úřední osoby o vykázání bylo porušeno na pozvání stěžovatelky, tj. nikoliv násilným jednáním, nýbrž v nevědomé nedbalosti. Krajský soud opomněl zhodnotit zlepšení rodinného života stěžovatelů (hlavně pak výpověď stěžovatelky před krajským soudem) i stanovení okamžiku, kdy se jednání stěžovatele stalo závažným ohrožením veřejného pořádku.

Závěrem stěžovatelé namítli nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života, přičemž pochybení shledali v absenci odůvodnění rozhodnutí žalované i krajského soudu. Striktně odmítli právní názor krajského soudu, podle kterého Česká republika nemá povinnost umožnit stěžovatelům uplatnit právo na rodinný život na svém území. Stěžovatelé na základě výše uvedených skutečností navrhli, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 1. 2017, č. j. 50 A 26/2016-86, zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu ve vztahu k oprávnění žalované hodnotit závažnost spáchaného trestného činu. Správní orgány jsou oprávněny v rámci výkladu neurčitých právních pojmů „důvodné nebezpečí“ a „závažné narušení veřejného pořádku“, o nichž bude pojednáno v další části rozsudku, hodnotit pro účely řízení o vydání povolení k přechodnému pobytu i povahu trestné činnosti, které se žadatel dopustí. Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaná při vyhodnocení trestného činu nebezpečného vyhrožování jako zvláště závažného ve vztahu k narušení veřejného pořádku překročila zákonné meze. V této souvislosti žalovaná vyhodnotila, že stěžovatel skutečně, aktuálně a dostatečně závažně ohrozil veřejný pořádek, čímž respektovala i požadavek zákonné individualizace hodnocení trestněprávní činnosti. S vymezeným hodnocením, že by stěžovatel mohl do budoucna představovat závažné nebezpečí pro veřejný pořádek, se Nejvyšší správní soud ztotožnil. Nejvyšší správní soud dále doplňuje, že krajský soud vypořádal jednotlivé žalobní body,

příčemž však nijak nenahrazoval nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí, jak uváděli stěžovatelé.

Nejvyšší správní soud posoudil, zda v případě stěžovatele může existovat důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, přičemž při tomto hodnocení vycházel z následujících skutečností:

Ze spisové dokumentace plyne, že stěžovatel byl rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 5. 2015, č. j. 8 T 187/2014 - 78, který nabyl právní moci téhož dne, za přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku, jehož se dopustil dne 29. 9. 2014 vyhrožováním poškozené K. P. usmrcením se zbraní v ruce, odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odmítl tvrzení stěžovatelů, že veškeré zásahy Policie ČR u nich v domácnosti se vztahovaly k tomuto skutku, pro který byl stěžovatel následně odsouzen. Odsouzení za uvedený trestný čin totiž není jediným protiprávním jednáním stěžovatele, neboť ten dne 29. 9. 2014 nebezpečně vyhrožoval rovněž stěžovatelce (vedeno trestní řízení pod č. j. KRPC-139672/TČ-2014-020111, odložené pro nesouhlas stěžovatelky), přičemž za dané protiprávní jednání byl vykázán z bytu. Dále se dopustil přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a), § 49 odst. 1 písm. a), c), § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, neboť dne 8. 10. 2014 na pozvání stěžovatelky vstoupil do společného obydlí, přestože byl dne 29. 9. 2014 na základě rozhodnutí policejního orgánu na dobu 10 dnů vykázán. Proti stěžovateli bylo vedeno řízení č. j. KRPC-144208/PŘ-2014-020111 za spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) a proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, neboť dne 9. 10. 2014 ve společném bytě stěžovatel stěžovatelku slovně napadl. Dne 10. 10. 2014 se dopustil další protiprávního jednání, neboť se domáhal vstupu do společného bytu, a to přesto, že byl předchozího dne na základě rozhodnutí policejního orgánu opětovně vykázán ve smyslu § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v tehdy účinném znění. Nejvyšší správní soud také přihlédl k tomu, že se žalobce dne 25. 10. 2011 prokázal pozměněným cestovním dokladem Íránu a na území České republiky pobýval bez platného víza, čímž spáchal přestupek podle § 156 odst. 1 písm. h) a písm. p) zákona o pobytu cizinců. S ohledem na výše uvedené je zcela nepochybné, že se stěžovatel opakovaně dopustil protiprávního jednání.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s námitkou, že krajský soud neodůvodnil intenzitu ohrožení veřejného pořádku. Krajský soud vysvětlil, v čem a v jaké intenzitě shledal možné narušení veřejného pořádku, přičemž Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožnil. Dále Nejvyšší správní soud podotýká, že zákon neukládá povinnost správním orgánům stanovit, od jaké konkrétní doby určité jednání nabývá intenzity závažného ohrožení veřejného pořádku, nýbrž povinnost posoudit, zda možné nebezpečí existuje nebo nikoliv.

Nejvyšší správní soud uvádí, že ke spáchání přestupku týkajícího se porušení rozhodnutí o vykázání postačuje i nejnižší forma zavinění, kterou je nevědomá nedbalost. Nejvyšší správní soud k výpovědím stěžovatelky ve shodě s krajským soudem uvádí, že jsou v nich časté vnitřní rozpory, stěžovatelka je v řadě případů měnila, a proto z nich nelze věrohodně dovozovat, že by manželské neshody pominuly.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou zásahu do rodinného a soukromého života. Právo na rodinný a soukromý život zaručuje čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Podle ustálené judikatury Nejvyššího

pokračování

správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince [srov. zejména Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a Üner proti Nizozemsku, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58]. Tato kritéria byla vytvořena primárně v souvislosti s přezkumem vyhoštění cizinců, nicméně Nejvyšší správní soud je považuje za aplikovatelná i na rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu, neboť i samotné neudělení povolení k pobytu může svými důsledky zasahovat do práva na rodinný život.

K bodu 1 nastíněného testu se Nejvyšší správní soud vyjádřil již výše. Co se týče délky pobytu, stěžovatel v České republice pobývá od října 2011, tj. necelých šest let. Na její území však vstoupil nelegálně, přičemž předložil neoprávněně pozměněný cestovní doklad. Od spáchání trestného činu stěžovatele do vydání rozhodnutí žalované uplynuly více než dva roky, avšak i v tomto mezíchase se stěžovatel dopouštěl protiprávního jednání vůči stěžovatelce, a proto nelze hovořit o jeho zásadnější nápravě. Manželství se stěžovatelkou bylo uzavřeno v lednu roku 2014 po roční známosti, a trvá tak zhruba tři roky. V tomto ohledu je také nutno upozornit na skutečnost, že za dobu trvání manželství stěžovatelka již dvakrát podala žádost o rozvod, kterou poté vždy vzala zpět. Chování stěžovatele vůči manželce je podle záznamů ze správního spisu hrubé, agresivní a násilné a dosahuje takového stupně závažnosti, že manželka byla nucena žádat Policii ČR o pomoc, neboť se bála o svůj a synův život. Z výše uvedených důvodů se podle Nejvyššího správního soudu manželství stěžovatelů blíží ryze formálnímu svazku. Stěžovatel nemá na území ČR jiné rodinné příslušníky, celá jeho rodina pobývá v Íránu. Nejvyšší správní soud přihlédl k tomu, že manželé na sobě taktéž nejsou finančně závislí, tudíž nehrozí existenční ohrožení stěžovatele ani jeho manželky, jakož i ke skutečnosti, že jejich manželství je bezdětné.

Nejvyšší správní soud přihlédl i ke svým dřívějším závěrům, kdy v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 152/2012 – 51, v návaznosti na rozsudek SDEU ve věci C-441/02 Komise proti Německu, uvedl, že „*požaduje, aby ke zamítnutí žádosti z důvodu veřejného pořádku docházelo vyhradně v situacích, kdy se cizinec dopustí jednání, nebo alespoň existuje jasná hrozba takového jednání, které představuje dostatečně závažné ohrožení základního zájmu společnosti.*“ Nastíněná premisa byla v případě stěžovatele naplněna. Stěžovatel se opakovaně a závažným způsobem dopustil závažného protiprávního jednání, a to zejména ve vztahu vůči stěžovatelce. Nejvyšší správní soud navíc neshledal, že by v mezíchase došlo k zásadnímu zlepšení jednání stěžovatele či vztahů mezi stěžovatelem a stěžovatelkou.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí s výrokem stěžovatelů, že jim krajský soud „doporučil“ realizovat právo na svůj rodinný život mimo území ČR. Podle krajského soudu si jen stěžovatelé museli být předem vědomi toho, že stěžovatel nemá právní nárok na pobyt na území ČR, a proto může reálně hrozit, že jim v případě jeho protiprávního jednání nebude v ČR umožněno společný

rodinný život realizovat. Vzhledem k opakovanému závažnému protiprávnímu jednání stěžovatele, jeho chování vůči stěžovateli a celkovému průběhu manželství neshledává Nejvyšší správní soud v rozhodnutí žalované nepřiměřený zásah do rodinného života stěžovatelů ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že zkoumal závažnost ohrožení veřejného pořádku ve vztahu ke všem okolnostem a jednáním stěžovatele, která se stala do vydání rozhodnutí žalované. Přitom dospěl ve shodě s žalovanou a krajským soudem k závěru, podle něhož je dáno důvodné nebezpečí, že by mohl své jednání do budoucna opakovat a závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

Nejvyšší správní soud doplňuje, že rozhodnutí o neudělení přechodného pobytu neznámá, že stěžovatel nebude moci v ČR pobývat na základě jiných, byť i krátkodobějších, forem pobytu. Nelze proto dovozovat, že by žalobou napadané rozhodnutí zcela znemožňovalo stěžovatelův kontakt s manželkou. Zamítnutí žádosti o udělení přechodného pobytu nezakládá okamžitou povinnost stěžovatele vycestovat, neboť ta je spojena až s rozhodnutím o vyhoštění. Skutečnost, že toto řízení již bylo zahájeno, jak se uvádí v kasační stížnosti, však není předmětem tohoto řízení, a proto se jí Nejvyšší správní soud nemohl zabývat.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé zamítl. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu